აღზრდის სტილის განზომილებებისა და ბულინგის კავშირი

ბელა ჟღენტი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე კლინიკური ფსიქოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

ფსიქოლოგია(სოციალური ფსიქოლოგია, განათლების ფსიქოლოგია,კლინიკური ფსიქოლოგია): კლინიკური ფსიქოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: რევაზ კორინთელი, სრული პროფესორი, ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ბელა ჟღენტი, 21 ივნისი, 2018 წ.

აბსტრაქტი

კვლევის მიზანს წარმოადგენს აღზრდის სტილის განზომილებებსა და ბულინგს შორის კავშირის კვლევა მოზარდებში. კვლევის პირველ ეტაპზე მოვამზადეთ ბულინგისა და აღზრდის სტილის კითხვარების სამუშაო ვერსია, კითხვარების ადაპტირება მოიცავდა რამდენიმე ეტაპს: ა) ორი დამოუკიდებელი თარგმანი; ბ) თარგმანების შეჯერება; გ) პილოტური კვლევა (45 მონაწილე); დ) კითხვარების შინაგანი შეთანხმებულობის შემოწმება. ინსტრუმენტების ქართულ პოპულაციაზე მორგების შემდეგ ჩატარდა ძირითადი კვლევა. კვლევაში მონაწილეობდა 72 მოზარდი, რომელთა ასაკიც ვარირებდა 12-დან 16 წლამდე. კვლევაში მონაწილეობდა 37 (51.4%) გოგონა და 35 (48.6%) ბიჭი. კვლევაში მონაწილე ბავშვების 61.11% არის საჯარო სკოლის მოსწავლე, ხოლო 38.89% კერძო სკოლის. კვლევის ინსტრუმენტებს წარმოადგენს თვითანგარიშის ტიპის კითხვარები: ბულინგის საკვლევი კითხვარი - The Forms of Bullying Scale (FBS Show, Dooley, Cross, Waters, Zubrick 2013.) და აღზრდის სტილის სკალა - Scale Of Parenting Style (Gafoor, Kurukkan, 2014). მონაცემთა კორელაციურმა ანალიზმა აჩვენა, რომ გულისხმიერების მაღალი ხარისხი ამცირებს ვიქტიმიზაციის დონეს. ასევე, მაღალი კონტროლის შემთხვევაში მოზარდები ნაკლებად არიან ბულინგის გამტარებლები. ბულინგისა და ვიქტიმიზაციის მიხედვით, აღზრდის სტილებს შორის სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი განსხვავება არ დაფიქსირდა. კვლევას აქვს როგორც თეორიული ასევე პრაქტიკული ღირებულება. ბულინგის და აღზრდის სტილის საკვლევი კითხვარების ქართული ვერსია შეიძლება გამოიყენონ სხვადასხვა სპეციალისტებმა. ასევე მიღებული შედეგებიდან გამომდინარე შეიძლება შევიმუშაოთ რეკომენდაციები, რომლითაც შეძლებენ ბულინგის მსხვერპლი ბავშვების დახმარებას.

საკვანძო სიტყვები: *აღზრდის სტილის განზომილებები, ბულინგი, ვიქტიმიზაცია.*

Abstract

The goal of the research is to present the study of the relationship between the parenting style dimensions and bullying. At the first stage of the research, we have developed a working version of questionnaire about bullying and parenting style. The adaptation of questionnaire included several stages: a) 2 independent translations; b) comparison of translations; c) piloting research (45 participants); d) cheking internal co-ordination of questionnaires. The main research was conducted after fitting instruments on Georgian population. There were 72 teenagers participated in the research, whose age was between 12 and 16. 37 (51.4%) girls and 35 (48.6%) boys participated in the study. 61.11% of participants are public school pupils and 38.89% private school. Research tools are presented by self-report questionnaires: Bullying research questionnaire – The Forms of Bullying Scale (FBS Show, Dooley, Cross, Waters, Zubrick 2013) and the scale of parenting style – Scale of Parenting Style (Gafoor, Kurukkan, 2014). Data correlation analysis showcased that a high level of responsiveness reduces victimization level. Also, pupils with high parenting control are less likely to be bullying conductors. According to bullying and victimization, there is no statistically significant difference between the parenting styles. The research has theoretical and practical value. The Georgian version of reseach questionnaires will be useful for specialists in different fields. Besides, we can get recommendations based on obtained results, that can be helpful for the victims of bullying.

Keywords: *Parenting style dimensions, Bullying, Victimization.*